Rusya Akdeniz'e Yerleşmenin Peşinde (1)

İçeriği Yazan: Ata ATUN [1] Zaman: Cum, 05/07/2013 - 17:29
Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünsün

Rusya, eski Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) bağlarını kullanarak Kafkasya üzerinden Orta Doğu'ya ve Akdeniz'e inmeye hazırlanıyor artık. Petrolün ve doğalgazın Doğu Akdeniz'deki varlığı bölgenin stratejik önemini bayağı arttırdı. ABD'nin ve İngiltere'nin 1960 yılında Kıbrıs Cumhuriyeti kurulurken, Kıbrıs adası üzerinde "Egemen Üs" istemeleri boşuna değildi. Bölgede hidrokarbon yataklarının varlığını tespit etmişlerdi ve bu nedenle de kiralanmış toprak değil, tapusu kendilerine ait bir bölgenin var oluşunu 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının içine koydular ve "Egemen" olduğunu da BM'de tescil ettirdiler. ABD destekli İngiltere, 1. Dünya savaşından sonra 1948 yılına kadar Orta Doğu'nun petrol alanları ile Lübnan'dan Libya'ya kadar olan deniz kıyısının da yönetimini elde tutmuştu. İsteselerdi bu bölgeler içinde Cebel-i Tarık Devleti gibi Akrotiri Devleti gibi kendilerine bağlı, devlet statüsünde "Egemen Bölgeler" kurabilirlerdi. O günkü koşullarda kurmak gereği duymadılar. 1950'li yılların ortasında Doğu Akdeniz'de hidrokarbon yataklarının farkına varınca elde kalan son kale Kıbrıs adasında, devlet statüsünde bir üs kurmak zorunda kaldılar.

Zaten başka çareleri de kalmamıştı. Gerçekte Ağrotur (Akrotiri) ve Dikelya üs bölgeleri, Egemen Üs Bölgesi olmaktan öteye resmen tanınmış "Akrotiri Devleti"nin topraklarıdır. Kendi yönetimi, polisi ve mahkemesi vardır. Bu bölge içinde trafik suçu dahi işlerseniz, ne Türk ne de Rum Mahkemelerinde yargılanırsınız. Akrotiri Devleti'nin hakimleri İngiltere'den gönderilmiş mahkemesinde yargılanırsınız ve cezanızı da Akrotiri Devletine ödersiniz. 1945'de başlayıp 1991 yılında SSCB'nın dağılımı ile son bulan "Soğuk savaş" döneminde, 1960 yılında ilan edilen bu Anglo Sakson kökenli Akrotiri Devleti'nin varlığı Doğu Akdeniz'de dengeleri bozduğundan, SSCB'de alternatif olarak kendisine Suriye'nin Tartus limanını üs olarak seçmiş, ABD'nin Akdeniz'deki 6. Filo'suna karşı da 50 gemilik bir Rus donanmasını Akdeniz'e göndermişti. SSCB dağıldıktan sonra Akdeniz'deki ABD'nin 6. Filosunun karşıt gücü olan 50 gemilik Sovyetler Birliği Akdeniz Filosu dağılmış olmasına rağmen Rusya Federasyonu Suriye'nin Tartus limanı ile olan bağlarını koparmadı, deniz üssünü de küçülttü ama kapatmadı. 21. Yüzyılda bölgede ve küresel olarak dünyada, ekonomik ve politik dengeler değişiklik göstermeye başlayınca, Rusya tekrardan bölgeye inme girişimlerini başlattı. Suriye'de Beşar Esad yönetiminin devrilmemesinin nedeni de bu. Rusya'nın bölgeden kopmak istememesi. Şimdi bu istek havuzuna İran ve Çin de dâhil oldu. Rusya bölgede Ermenistan'ı ve Esad Suriye'sini karşılıksız desteklerken, İran da Ermenistan'a ve Esad Suriye'sine uzun vadeli ve sıfır faizli ödeme koşullarıyla petrol ve gıda satışı yapıyor. Çin ise kesinlikle bölgede ama şimdilik Esad Suriye'sine nasıl ve hangi yolla silah ve yardım gönderdiği daha resmen açıklanmadı. Rusya, Çin ve İran her ay düzenli olarak Esad Yönetimine toplamı 5 Yüz Milyon Dolar tutan nakit para, silah ve gıda yardımı yapıyorlar. 2011 yılının Mart ayından beridir devam eden çarpışmalarda, Suriye'nin ticari, sanayi ve endüstri hayatının bitmesine ve ihracatının da sıfırlanmasına rağmen Esad Suriye'sinin ayakta durabilmesinin tek nedeni bu üç ülkeden gelen düzenli ve aksamasız yardımlar ve siyasi destek. Rusya'nın ve Çin'in BM Güvenlik Konseyi (GK) daimi üyesi olması nedeni ile de hiç bir koşulda BM GK'den Suriye aleyhine bir yaptırım kararı çıkmıyor. Irak ve Libya'da hükümet karşıtı güçlere destek olmak amacı ile daha ilk haftalarda "Uçuşa yasak" bölgeler ilan edilmişken, Suriye'de halen daha böylesi bir girişim yapılamadı ve uçuşa yasak bölgeler ilan edilemedi. Rusya, Akdeniz'e yönelik askeri varlığını arttırma girişiminin ilk adımını Ermenistan'da attı...(Devam edecek)

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

Prof. Dr. Ata ATUN

ata.atun@politikadergisi.com
Devam Eden İçerik: Rusya Akdeniz'e Yerleşmenin Peşinde (2) [2]

Yorumlar

- Dış Siyasa [3]

Kaynak URL (*23/04/2024 - 18:00* tarihinde yazdırıldı):
http://politikadergisi.com/makale/rusya-akdenize-yerlesmenin-pesinde-1

Bağlantılar:
[1] http://politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun
[2] http://politikadergisi.com/makale/rusya-akdenize-yerlesmenin-pesinde-2
[3] http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı